

Op handen en voeten

Judith van den Hoven,
aios huisartsgeneeskunde

beeld: auteur

Met een team vrijwilligers van Medical Checks for Children ging ik, aios huisartsgeneeskunde, in februari naar Bangladesh. Na veertien uur vliegen naar Dhaka, zes uur met de jeep en nog een uur varen kwam ik in 'een wereld van verschil'.

In een team van twaalf Nederlanders en tien lokale zorgverleners, managers en artsen onderzochten we in een 'carouselmodel' kinderen van 4 tot 8 jaar op onder meer verwaarlozing, groeiachterstand, anemie, scabiës, luis en worminfecties. We zorgden voor wat basale gezondheidszorg in een gebied dat normaal gesproken vrijwel verstoken is van medische hulp. Door de kinderen te screenen op de meest voorkomende aandoeningen en groeiachterstanden op te sporen, probeerden we hun gezondheid te verbeteren en daarmee hun kansen, bijvoorbeeld op school.

Nadat we een paar dagen bezig waren, was onze aanwezigheid in de omgeving bekend geworden, wat opnieuw veel kinderen aantrok. Veel

in onze ogen simpele diagnoses vormen hier een enorm probleem, zoals een kindje van een jaar of vier met klompvoetjes. In Nederland is een behan-

deling een fluitje van een cent, hier in Bangladesh betekent het dat zo'n kindje op handen en voeten door het leven gaat. En dat leidt tot uitstoting en bedelarij.

Ook was er een moeder met een ernstig verstandelijk gehandicapt kind. We waren de eerste dokters die de moeder in haar leven tegenkwam en ze verwachtte dat wij wel even met een oplossing zouden komen. Konden we alle hel en verdoemenis die over de familie was gekomen, niet op een of andere manier terugdraaien? Helaas moesten wij haar teleurstellen.

Dan was er een meisje van een jaar of veertien, in Bangladesh een normale leeftijd om te worden uitgehuwelijkt. Zij kwam met haar vader naar ons toe omdat ze zo'n raar been had. Juist, elephantiasis, ofwel lymfatische filariasis, een ophoping van lymfevloeistof en stuwing door een chronische worminfectie in de lymfbanen van haar rechterbeen. Al twee jaar liep ze hiermee rond. Ze raakte steeds meer geïnvalideerd, de infectie breidde zich uit en ging stinken. Vader kwam huilend naar ons toe, dit been betekende niet alleen een handicap op zich, maar ook een zware last voor de familie. Immers, zijn dochter kan geen huishoudelijk werk doen en ook niet werken in de rijstvelden of de theeplantages. Daardoor was er geen kans op uithuwelijken en was ze een last voor de familie.

**Konden we
alle hel en verdoemenis
niet terugdraaien?**

Lijstjes

Ons leven wordt bepaald door lijstjes. Boodschappenlijstjes, publicatielijstjes, rankinglijstjes. Zo ook in de gezondheidszorg en in de wetenschap. Er wordt veel over gezeurd en geklaagd. Ze zouden niet representatief zijn, die lijsten, niet consistent en vooral niet belangrijk. Ja, dat zou ik ook zeggen als ik de resultaten zie.

Onlangs kwam er weer zo'n lijstje uit, nu van The Times in Londen. Over de ranking van de tweehonderd beste universiteiten in de wereld. Op het nieuws werd gezegd dat een Nederlandse universiteit tot de top vijftig van de wereld behoorde en dat was trots bedoeld (inderdaad: plaats 49).

Het ligt niet aan The Times want in de Shanghai-lijst is de situatie niet wezenlijk anders. En het ligt ook niet aan het aantal inwoners van ons land, want Australië en Zwitserland staan wel in de top 25.

Wat we zelf ook mogen vinden, de rest van de wereld vindt dergelijke lijsten wel belangrijk en zeker buitenlands talent dat een plaats zoekt voor een goede opleiding of om onderzoek te gaan doen.

Ik zei het de vorige keer al: de tijd dringt en de wereld wordt alleen maar platter. Als we niet oppassen, spelen lijstjes straks helemaal geen rol meer in ons leven. Omdat we er niet meer op voorkomen. Zijn we dan tevreden?

René Kahn,
psychiater

Judith van den Hoven (tweede foto) screent kinderen op de meest voorkomende aandoeningen.

Daarnaast speelt bijgeloof een grote rol. Het meisje heeft geen kans, ze wordt binnenshuis gehouden en afgesloten van de buitenwereld.

Ziekte en sociale omstandigheden maken hier in Bangladesh een kolossaal verschil in een leven van een kind. Ik ervaar hier pas hoe ingewikkeld het bereiken van goede gezondheid eigenlijk is.

Meer informatie over Medical Checks for Children vindt u bij deze bijdrage op onze website: www.medischcontact.nl.

Over de grens

Medisch Contact ontvangt graag uw verhaal voor de rubriek Over de Grens. Verbijsterende ervaringen, opmerkelijke observaties of saillante voorvallen uit elk buitenland, dus beslist niet alleen uit ontwikkelingslanden, zijn welkom. U kunt uw inzending – zo mogelijk met foto's – mailen naar redactie@medischcontact.nl.

De redactie heeft het recht verhalen te redigeren en in te korten.

